

Міжнародний день пам'яток історії та культури

«Історія народу є так само його заповітом» (В. Швебель)

21 квітня 2015 року відбувся випуск №5 «Культурна хвиля ХНЕУ»
Notre Dame D'Ukraine (жіночий образ в українській скульптурі та архітектурі),
присвячений **«Дню пам'яток історії та культури»**.

Захід відкрила бібліотекар

Романюк В.І.

Виступає бібліотекар
Бондарь М.В.

В усі часи жіночий образ надихав художників, скульпторів, архітекторів та поетів на творчість. Отже, проклавши разом дорогу в далеке минуле, зробимо з вами спробу з'ясувати, у чому ж загадковість і велич жіночих постатей. Кого приховує історія під цими іменами? Які жінки в суспільстві в різні часи та епохи залишилися в пам'яті багатовіковій історії України. Співробітники бібліотеки намагалися довести, що українська жінка - це особистість, творець свого майбутнього. Саме так було проведено хвиля-портрет «Notre Dame de Ukraine». Які жінки увійшли до українського культурного іконостасу? Була представлена топ-десятка українських жінок яким вдячні нащадки, виліпили з мармуру або закували в метал.

Топ-десятька жіночого образу в українській скульптурі та архітектурі

1. Міфічна **Либідь** застигла в пам'ятнику "Летючої Либіді" в Києві в парку біля мосту Патона скульптора Василя Бородая (1982).
2. **Княгиня Ольга** велично спостерігає за нами в Києві з пам'ятника видатного скульптора, режисера та драматурга Івана Кавалерідзе (1887-1978) - «українського Мікеланджело XX століття». Проект був реалізовано у 1911 році, 1919 року статую Ольги скинули з п'єдесталу, у березні 1923 зняли статуї апостола та просвітитників, а у 1926 демонтували постамент, все це відбувалося на очах автора. На його місці розташували клумбу, під якою була закопана статуя княгині Ольги, розбита на безліч шматків. Пам'ятник було відновлено та відкрито 25 травня 1996 року.

3. **Княгиня Анна**, якій в центрі м. Санліс у Франції було встановлено пам'ятник Анні Київській, подарований Печерським районом м. Києва, скульптор Зноба В.І.
4. Центр міста Рогатин прикрашає статуя жінки, відомої в Європі під ім'ям **Роксолани**, в Туреччині - Хасекі Хуррем, «та, что сміється», а в Україні під ім'ям Анастасії Лісовської. Пам'ятник Роксолані скульптора Романа Романовича.
5. Легендарна авторка народних пісень **Маруся Чурай**. Пам'ятник розташований у самому середмісті Полтави — перед Полтавським академічним обласним музично-драматичним театром ім. Гоголя на Театральній площі відкрито 14 квітня 2006 року. Його авторами є полтавські скульптори Дмитро Коршунов та В. Голуб.
6. **Марія Заньковецька** яскрава зірка української сцени, перша народна артистка України (1923). Пам'ятник відомій театральній акторки, яка добилася відкриття в Ніжині стаціонарного театру, було встановлено 1993р. Автор скульптор Олександр Скобліков.
7. Українська співачка **Соломія Крушельницька**. В Тернополі урочисто встановлено пам'ятник славетній українській співачці, уродженці Тернопільщини, автори монументу: скульптори В. Стасюк (Рівне), брати Сухорські (Львів), архітектор Ізабелла Ткачук у співпраці з тернопільськими митцями Данилом Чепілем та Анатолієм Водоп'яном.
8. Українська поетеса **Леся Українка** замріяно і незламно глядить з портретів і п'єдесталів, символізуючи собою поетичну душу, моральну чистоту, незламну волю та нелегку долю українського народу. Пам'ятник Лесі Українці в Києві (площа Лесі Українки). Скульптор Г.Н.Кальченко, архітектор А. Ф. Ігнащенко. Встановлено в 1973 р.
9. **Ольга Кобилянська** українська письменниця, учасниця феміністичного руху на Буковині. Бронзовий пам'ятник було встановлено в 1980 р. перед Чернівецьким обласним музично-драматичним театром, який носить її ім'я. Автори — скульптори А. Скиба, М. Мірошніченко; архітектор О.Таратута.
10. **Христина Алчевська** український педагог, організатор народної освіти, заснувала Харківську жіночу недільну школу у 1870 році, якій не було аналогів в Російській Імперії. Харків'янам було б добре вшанувати пам'ять такої жінки гідною скульптурою. Пам'ятник першій вчительці в Харкові з бронзи та граніту і зображає в натуральну величину вчительку з книгою у руці, поряд з якою за партою сидить учениця. Скульптор С. Гурбанов.

З доповідями виступили: Романюк В., Бондар М., Велика І.

Отже географія пам'ятників нашим жінкам сягає далеко за кордоном нашої України. Виходить що наші поетеси, письменниці, співачки, актриси є культурними дипломатами.

Після перегляду документальної кінострічки “Українське бароко” 1991р, учасники хвилі зробили висновок: що портретом України «Notre Dame de Ukraine» (Перша пані України), як архітектурна споруда, є Свята Софія Київська.

Книжкова виставка яка була представлена на заході:

1. Українки в історії / редкол.: М. Богачевська-Хомяк, В. Сергійчук, Н. Миронець та ін.; за ред. В. Борисенко. - К. : Либідь, 2004. - 323 с. : іл.; фотогр.
2. Костенко А. Леся Українка / А. Костенко ; упоряд. В.П.Сичевський. - Літературно-художнє видання. - К. : А.С.К., 2006. - 511 с. : іл. - (Життя видатних людей).
3. Кобилянська, О. В неділю рано зілля копала... / О. Кобилянська. - К. : Держлітвидав, 1950. - 181 с.
4. Савчин, М. ("Марічка"). Тисяча доріг (Спогади) = Thousands of roads (Memoirs) : з англ. резюме / М. (. Савчин. - Торонто; Львів : Літопис УПА, 1995. - 598 с. - (Літопис УПА ; Т.28).
5. Диба, А. Сподвижники: Леся Українка у колі соціал-демократів / А. Диба. - К. : Основні цінності, 2003. - 170 с. : фото. - (Серія "Спадщина").
6. Історія українського мистецтва : в 6 т. Т. 1 : Мистецтво найдавніших часів та епохи Київської Русі. - К. : Жовтень, 1966. - 455 с. : ил.

